

Analiza komentara na nacrt Pravilnika o tehničkim sustavima i objektima za pružanje usluga u zračnoj plovodbi

Br	Članak	Komentar/prijedlog teksta	Razlozi / opravdanje prijedloga	Odgovor HACZ (prihvaćeno/nije prihvaćeno i obrazloženje)
	čl. 9. a) – g)	Mislim da bi trebalo odvojiti i definirati za koje objekte se provodi: -vanjski tehnički pregled koji osigurava uporabnu dozvolu za objekt i instalirane sustave (kapitalni objekti i sustavi) Ovaj pregled radi Povjerenstvo sukladno Zakonu o građenju. Obavezno u povjerenstvu trebaju biti predstavnici iz MPPI, predstavnici CCAA, predstavnici MORH i stručni predstavnici pružatelja operativnih usluga. -interni operativno tehnički pregled (provodi se za sve izgradnje i nadogradnje) – Rješenjem i Povjerenstvo- Predstavnici pružatelja operativnih usluga i ostalih stručnih predstavnika pružatelja usluga. (provjera b) – g)) -pozitivan nalaz s internog operativno-tehničkog pregleda trebao bi biti sastavni dio vanjskog tehničkog pregleda. - Pozitivan nalaz tj. uporabna dozvola a) i pozitivan nalaz s internog pregleda	Tko donosi Rješenje o osnivanju Povjerenstva za pregled radova, dokumentacije i certifikata za a) -g) svaku od aktivnosti? Nije mi jasno tko radi koju od aktivnosti – a/g – i na temelju kojeg dokumenta. Tko donosi odluku o puštanju u rad. Pod a) je u slučaju da se radi uporabna dozvola. Da li su b) – g) sastavni dijelovi a) i da li je uporabna dozvola podloga za puštanje u rad.	Ne prihvaća se. Prijedlogom izmjena Pravilnikom bi se propisivale odredbe koje su već primjenjive temeljem drugih zakonskih akata, što je suprotno namjerama predlagatelja pravilnika. Stavak a) vezan je isključivo uz objekte koji su podložni izdavanju uporabne dozvole. Način provedbe stavaka od b) do g) predviđeno je da osigura pružatelj usluga svojim internim postupcima.

Br	Članak	Komentar/prijedlog teksta	Razlozi / opravdanje prijedloga	Odgovor HACZ (prihvaćeno/nije prihvaćeno i obrazloženje)
		b) – g) su uvjet za puštanje u operativni rad odlukom pružatelja op. usluga....		
	Dodatak C	1. Organizacija koja pruža usluge provjere radionavigacijskih, komunikacijskih ili nadzornih tehničkih sustava iz zraka mora imati: a) prihvatljivu tehničku sposobnost (adekvatan i certificiran zrakoplov u odnosu na planirane operacije, opremu koja omogućava provedbu provjere u zahtijevanom opsegu i sa traženom točnošću, točnost utvrđivanja položaja, ponovljivost mjernih rezultata, i druge elemente koji su relevantni u odnosu na planiranu provjeru), tj. mora imati potpuno automatiziran moderan sustav za provjeru iz zraka spregnutu s autopilotom zrakoplova i DGPS sustavom u cilju osiguravanja visoke točnosti i ponovljivosti mjerenja. b) operativnu sposobnost (certificirana sposobnost organizacije za provedbu planiranih provjera u zahtijevanom opsegu) sukladno (ICAO Doc. 8071, Aneks 10 i Aneks 14)	Samo dopunio i uskladio s dokumentacijom za izbor pružatelja usluge provjere....	Ne prihvaća se. Pravilnikom se propisuju minimalni zahtjevi kojima mora udovoljavati organizacija koja pruža usluge provjere radionavigacijskih i nadzornih sustava iz zraka. Prijedlogom dopune dodatka C, Točke 1a) nameće se vrsta opreme i metodologija provedbe provjere sustava što izlazi izvan okvira opsega pravilnika. Prijedlogom izmjene točke 1b) uveo bi se pojam certificirane sposobnosti koji zahtjeva prepoznato certifikacijsko tijelo za obavljanje predmetnih radova, a za koje ne postoji zakonsko uporište. Navedeni komentar je primjenjiv na prijedloge izmjene točke 1d) i 1e) predmetnog dodatka. Nadalje, Člankom 12, Stavkom (1) je propisano da Pružatelj usluga navigacije mora definirati postupke provjere, te ishoditi prihvaćanje od strane Agencije. Navedenim je ostavljena mogućnost Pružatelju usluge da definira postupke sukladno ICAO Doc 8071, te je isto nepotrebno posebno propisivati predmetnom točkom.

Br	Članak	Komentar/prijedlog teksta	Razlozi / opravdanje prijedloga	Odgovor HACZ (prihvaćeno/nije prihvaćeno i obrazloženje)
		c) kapacitet za provedbu postupka validacije novih, periodičnih izvanrednih provjera postojećih sustava u zahtijevanom opsegu, d) prihvatljivo relevantno iskustvo i certificirano osoblje koje sudjeluje u provedbi provjera, e) prihvatljive i certificirane operativne priručnike i procedure neophodne za provedbu provjera, f) sposobnost izrade i distribucije izvješća u skladu sa zahtjevom naručitelja, i g) uspostavljen i certificiran učinkovit sustav kontrole kvalitete		
	Čl. 2 – Pojmovi Stavak 13 –	St.13 - Nejasan pojam, nadzor tehnologije, obzirom da se pojavljuje u kontekstu nadzora. Tehnologija uključuje postupke, znanje, vještine, i tehniku, koji se međusobno isprepleću, te je potrebno jasnije definirati „nadzor tehnologije“. St.20 – predlaže se da se termin raspiše decidirano navodeći na koje zrakoplovno, odnosno pomoćno zrakoplovno osoblje se odnosi termin tehnolog		Djelomično prihvaćeno. Komentar na st. 13 prihvaćen i nadzor tehnologije je definiran. Komentar na st. 20 nije uvažen jer je pružatelj usluga obavezan osigurati sustav osposobljavanja i kvalificirano osoblje sukladno Uredbi (EU) br. 1035/2011, Dodatak I, točka 5.

Br	Članak	Komentar/prijedlog teksta	Razlozi / opravdanje prijedloga	Odgovor HACZ (prihvaćeno/nije prihvaćeno i obrazloženje)
	Čl. 4 – Projekt i zadatak Stavak 2c Stavak 2e.		2c- potrebno je definirati korisnike 2e- tko određuje argumentiranost zahtjeva	Prihvaćeno. 2c-Korisnici su definirani (čl. 4(2)c) 2e-Argumentiranost zahtjeva određuje onaj tko piše projektni zadatak.
	Čl. 5 – Projekt Stavak 4		Traži se pojašnjenje termina „demonstracija sukladnosti sa primjenjivim propisima“	Demonstracija sukladnosti s primjenjivim propisima je radnja kojom se utvrđuju primjenjivi propisi te navode argumenti ispunjavanja zahtjeva propisa.
	Čl. 14 – Pružanje usluga bazirani h na GNSS St.1	Dodati stavak 3. U svrhu ispunjenja obaveza iz stavka 1, pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, može koristiti i usluge EU tijela ili subjekata (koji udovoljavaju zahtjevima, te osiguravaju kontinuirano snimanje, pohranjivanje navedenih podataka, a u svome radu utvrđuju udovoljavanju GNSS podataka na zahtjevima preciznosti, integriteta, kontinuiteta i raspoloživosti. Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi mora imati potpisan Ugovor o suradnji	EGNOS – EU financirana kompanija koristi se baš u svrhu zadovoljavanja navedenih obaveza iz stavka 1.	Ne prihvaća se. Stavkom (1) Članka 14 propisana je odgovornost pružatelja usluga u zračnoj plovidbi da osigura kontinuirano snimanje i pohranjivanje. Pravilnikom se ne propisuje način provedbe propisane obveze, te samim time istim nije otklonjena mogućnost ugovaranja usluge snimanja i pohranjivanja dok god se obavlja sukladno članku 14.

Br	Članak	Komentar/prijedlog teksta	Razlozi / opravdanje prijedloga	Odgovor HACZ (prihvaćeno/nije prihvaćeno i obrazloženje)
		sa Pružateljem usluga satelitske navigacije - ESSP (European EGNOS Satellite Service Provider) tzv. EWA (EGNOS Working Agreement) kojima se ESSP obvezuje na kontinuirano snimanje, monitoriranje i pohranjivanje GNSS i EGNOS podataka, koja će ustupiti Pružatelju usluga u zračnoj plovidbi na njihov pisani zahtjev.		
	Čl. 18 – Održavanje St.5 St.6		Stavak 5a - Traži se pojašnjenje „a) definirati i pratiti indikatore kojima utvrđuje učinkovitost sustava održavanja tehničkih sustava“ Stavak 6. Traži se pojašnjenje kriterija sa efikasnost održavanja , te referentnost na primjenjive regulative	Kriterije za provjeru efikasnosti definira pružatelj usluga. Cilj predmetne točke je primjena sustava kvalitete na sustav održavanja tehničkih sustava.
	Čl. 19 – Nadzor nad radom i ispravno šću sustava i objekata	Članak je nejasan	Traži se pojašnjenje stavka 2. Kako je određena pravovremenost? Koji sustav, pojedinačni ili ukupna funkcionalnost i relevantni podaci?	Demonstracija pravovremenosti je obveza pružatelja usluga u skladu s zahtjevima korisnika kao i s tehničkim i sigurnosnim zahtjevima. Pravovremenost prikupljanja i distribucije podataka navedenih Člankom 19(2) definiraju se svi oni na čiji rad ti podaci mogu imati utjecaj.

Br	Članak	Komentar/prijedlog teksta	Razlozi / opravdanje prijedloga	Odgovor HACZ (prihvaćeno/nije prihvaćeno i obrazloženje)
	St.2			
	Cijeli dokument	Ujednačiti naziv prijevoda ICAO Annex	U prijedlogu pravilnika za ICAO Annex se koriste : - ICAO dodatak - ICAO prilog - ICAO aneks Smatramo da bi trebalo ujednačiti nazivlje u prijevodu, specifičnosti neujednačenosti prijevoda termina sa engleskog na hrvatski opisane su u objavljenom radu, Ana Ostroški Anić, Fakultet prometnih znanosti, Sveučilište u Zagrebu, na temu „Utjecaj prevođenja zakonodavstva EU na normiranje hrvatske zrakoplovne terminologije“	Prihvaća se. Ujednačena primjena nazivlja „ICAO dodatak“
	Dodatak A		Traži se pojašnjenje opreme iz stavka 1.2.4	Promulgacija odredbe ICAO Dodatka 10 Vol. I, 2.1.3.
	Dodatak B, točka 1.3.:	Promijeniti tekst „Prilogu B“ u tekst „Prilogu A“	Prilog A se odnosi na toleranciju u radu mjernih sustava, a ne prilog B.	Prihvaća se.
	Dodatak B, točka	Radi pojašnjenja predlaže se promijeniti tekst u sljedeći oblik: „Automatski meteorološki sustavi koji	Smatra se poželjnim pojasniti tekst kako bi se izbjeglo dvostruko tumačenje	Prihvaća se.

Br	Članak	Komentar/prijedlog teksta	Razlozi / opravdanje prijedloga	Odgovor HACZ (prihvaćeno/nije prihvaćeno i obrazloženje)
	1.13.:	rade u automatskom načinu rada moraju za mjerenje tlaka zraka imati minimalno dva operativna automatska mjerna uređaja (barometra) smještena na istom mjestu. Međusobno odstupanje mjerenja ne smije biti veće od 0,5 hPa.		
	Dodatak B, točka 1.14.	Radi pojašnjenja predlaže se promijeniti tekst u sljedeći oblik: „U slučaju kada se radi s minimalna dva mjerna uređaja (barometra), te u slučaju pogreške u mjerenjima ili tehničkog kvara jednog mjernog uređaja (barometara) ili kada kolocirana mjerenja nisu unutar 0,5 hPa mjerene vrijednosti tlaka ne smiju se očitavati korisnicima niti uvrštavati u meteorološka izvješća ukoliko nije drugačije propisano postupcima za degradirani način rada (sukladno članku 20. ovog Pravilnika) . U slučaju da se radi s više mjernih uređaja (barometara) tj. tri ili više, te u slučaju pogreške u mjerenjima ili tehničkog kvara jednog mjernog uređaja (barometara) ili kada kolocirana mjerenja nisu unutar 0,5	Smatra se poželjnim pojasniti tekst kako bi se izbjeglo tumačenje da se u slučaju rada s većim brojem barometara (npr.5) u slučaju kvara samo jednog barometra moraju odbaciti svi podaci pa i oni ispravnih preostalih barometara (npr. preostala 4 barometar rade ispravno i u granicama odstupanja)	Djelomično se prihvaća. Dio 'ukoliko nije drugačije propisano postupcima za degradirani način rada (sukladno članku 20. ovog Pravilnika)' se dodaje u tekst Pravilnika. Prijedlog teksta vezan uz propisivanje postupaka vezanim uz više mjernih uređaja nije implementiran u Pravilnik jer se smatra dijelom degradiranog način rada utemeljenog na sigurnosnoj procjeni i razini sigurnog pružanja usluga.

Br	Članak	Komentar/prijedlog teksta	Razlozi / opravdanje prijedloga	Odgovor HACZ (prihvaćeno/nije prihvaćeno i obrazloženje)
		hPa potrebno je iz operativnog rada isključiti mjerni uređaj s pogreškom u mjerenjima, tehničkim kvarom ili čija kolocirana mjerenja nisu unutar 0,5 hPa. Pri tome se podaci s ostalih mjernih uređaja mogu očitavati korisnicima i uvrštavati u meteorološka izvješća sve dok su zadovoljeni uvjeti za rad s minimalna dva mjerna uređaja (barometra).“		
	Dodatak B, točka 1.16.:	Radi konzistencije s točkom 1.18. predlaže se promijeniti tekst u sljedeći oblik: „S obzirom na postojeća ograničenja instrumentalnih mjerenja baze i količine naoblake, vidljivosti i trenutnog vremena, podaci s automatskih senzora moraju biti provjereni, validirani i po potrebi korigirani od strane ovlaštenih motritelja sukladno procedurama prije uključivanja u neautomatska izvješća.“	Smatra se poželjnim pojasniti da se navedena točka odnosi na neautomatska izvješća i da predmetno obuhvaća uz mjerenje baze naoblake također i mjerenje količine naoblake.	Prihvaća se.
	Dodatak B, točka 1.17.	Preporuča se brisati točku 1.17.	Sadržajno je tekst iz točke 1.17. sadržan u točki 1.16.	Prihvaća se.
	Dodatak B, točka	Predlaže se promijeniti tekst točke 1.18. u sljedeći oblik: “Ograničenja	Navedeni tekst ujednačava popis mjerenja na koja se odnose točke 1.16. i 1.18. te	Prihvaća se.

Br	Članak	Komentar/prijedlog teksta	Razlozi / opravdanje prijedloga	Odgovor HACZ (prihvaćeno/nije prihvaćeno i obrazloženje)
	1.18.	instrumentalnih mjerenja baze i količine naoblake, vidljivosti i trenutnog vremena koja se koriste u automatskim meteorološkim izvješćima moraju biti objavljena korisnicima na način uobičajen u zrakoplovstvu.“	uz AUTO METAR ostavlja mogućnost uvođenja predmetnih mjerenja i u AUTO LMR izvješća bez potrebe kasnije izmijene pravilnika.	
	Članak 2/točka 22 puštanje u rad 22)	Prijedlog teksta: „puštanje u operativni rad: operativna uporaba po isteku probnog rada ili nakon instalacije ili nadogradnje sustava	U inicijalnom tekstu nije jasno značenje pojmova prva operativna uporaba i početna instalacija	Djelomično prihvaćeno Puštanje u operativni rad je korak u kojem se prelazi iz probnog u operativni rad i ne predstavlja operativu uporabu. Izmijenjena definicija pojma 'puštanje u rad'
	Članak 2	Predlaže se navođenje definicije pojma „probni rad“	Nastavno na prvu primjedbu koja se odnosila na definiranje pojma puštanje u operativni rad, predlažemo i definiranje pojma puštanje u probni rad. Puštanje u probni rad je uobičajeni postupak koji slijedi nakon instalacije ili nadogradnje sustava	Ne prihvaća se. Izmjenom definicije pojma 'puštanje u rad' uvođenje pojma 'probni rad' nije potrebno.
	Članak 5 / stavak 2 i stavak 4	s obzirom da nije jasna namjera autora za obvezu sadržavanja projektnog zadatka za projekt integracije softvera, nismo u mogućnosti predložiti tekst)	Stavak 2 i stavak 4 čl. 5 su proturječni glede obveze sadržavanja projektnog zadatka za projekt integracije softvera. Predlaže se usklađivanje navedenih stavaka.	Članak 5, stavak 2. se ne odnosi na softver, dok se stavak 4. odnosi isključivo na projekt integracije softvera.

Br	Članak	Komentar/prijedlog teksta	Razlozi / opravdanje prijedloga	Odgovor HACZ (prihvaćeno/nije prihvaćeno i obrazloženje)
	Nadogradnja Članak 11.	(s obzirom da nije jasna namjera autora nismo u mogućnosti predložiti tekst)	Način na koji je formuliran čl. 11 ne definira na jasan način podliježe li nadogradnja svim zahtjevima kao za projekt ili se na nadogradnje odnosi smanjeni skup zahtjeva, kako je definirano u čl 11 stavku 1 i 2. Također, pravilnik ne definira koji zahtjevi se primjenjuju na nadogradnje kojima se ne mijenjaju osnovne funkcije i/ili strukture sustava i operativnih usluga (ref. čl 2. st 16).	Prihvaća se. Izmijenjen članak 11.